Hukuk Bölümü 2010/213 E., 2010/235 K.

"İçtihat Metni"

Davacı : İpekyol Teks. San.Tic. Ltd. Şti.

Vekili : Av. T. Ö.

Davalı : Erenköy Gümrük Müdürlüğü

O L A Y : 1) Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü-'nün 2005/100 sayılı Gümrük Komisyon Kararı ile, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca 3.8.2005 tarihli, 114924 sayılı Gümrük Çıkış Beyannamesi muhteviyatı eşya D 1 - 2158 sayılı Dahilde İşleme Belgesinin kapatılmasında kullanılacak şekilde 5407 54 00 90 19 olarak beyan edilmesine karşın bu tür bir eşya olmamasından kaynaklandığı anlaşıldığından, imalatçı firmaya 47.647 YTL para cezası verilmesine karar verilmiştir.

2) Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü'nün 2005/101 sayılı Gümrük Komisyon Kararı ile, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca 3.8.2005 tarihli, 114925 sayılı Gümrük Çıkış Beyannamesi muhteviyatı eşya D 1 - 2158 sayılı Dahilde İşleme Belgesinin kapatılmasında kullanılacak şekilde 5407 54 00 90 19 olarak beyan edilmesine karşın bu tür bir eşya olmamasından kaynaklandığı anlaşıldığından, imalatçı firmaya 31.123 YTL para cezası verilmesine karar verilmiştir.

Davacı vekili, Gümrük Komisyonu'nun 2005/100 sayılı kararı ile verilen para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

KADIKÖY 3. SULH CEZA MAHKEMESİ; 25.12.2006 gün ve E:2006/341, K:2006/570 sayı ile, itiraz eden vekilinin, müvekkiline idari para cezası verilmesine ilişkin idari yaptırım kararının kaldırılmasını talep ettiği, dosya içeriğine göre itiraz edilen idari yaptırıma konu idari para cezasının 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca verildiği, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ile tüm kabahat oluşturan eylemler bakımından anılan Kanunun uygulanacağı hüküm altına alınmış iken, bu maddenin Anayasa Mahkemesi'nin 1.3.2006 tarih ve 2005/108, 2006/35 sayılı kararı ile iptal edildiği, 19.12.2006 günü yürürlüğe giren 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi ile 5326 sayılı Kanun'un 3. maddesinde yapılan değişiklik sonucu artık 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanabileceği, 4458 sayılı Gümrük Kanunu gereği ilgili kurum/birim tarafından verilen idari yaptırım kararlarına karşı itirazın idari yargı mercilerine yapılacağının açıkça Kanunda belirtildiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, Gümrük Komisyonu'nun 2005/101 sayılı kararı ile verilen para cezasının kaldırılması istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin görevsizlik kararının DANIŞTAY ONUNCU DAİRESİ'nin 17.9.2009 gün ve E:2007/7381, K:2009/8058 sayılı kararı ile, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca, görevli mahkemenin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulması gerekirken, davanın görev yönünden reddine karar verilmesinin yerinde olmadığı gerekçesiyle bozulması üzerine İSTANBUL 3. İDARE MAHKEMESİ; 16.4.2010 gün ve E:2010/613, K:2010/604 sayı ile, İpekyol Teks. San.Tic. Ltd. Şti. vekili Av. Turgut Özkan tarafından davacı şirkete, 4926 sayılı Kaçakçılık Kanunu uyarınca 31.123 TL para cezası verilmesine ilişkin İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü nezdinde oluşturulan Gümrük Komisyonu'nun 13.3.2006 tarih ve 2005/101 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davada, Mahkemelerinin 22.3.2007 tarih ve E:2007/516, K:2007/807 sayılı görev ret kararının Danıştay Onuncu Dairesi'nin E:2007/7381, K:2009/8058 sayılı kararı ile bozulması üzerine bozma kararına uyularak dava dosyasının incelendiği, 4926 sayılı mülga Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun, Kaçakçılık Fiilleri başlığını taşıyan 3-ı/1. maddesinde, "İhraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktarı veya cinsinde yüzde ondan fazla farklılık çıkması" fiilini işlemenin kaçakçılık olduğunun belirtildiği, Genel Ceza Hükümleri başlığını taşıyan 4-ı/1. maddesinde ise, 3-ı/1. maddesinde belirtilen fiillerin işlenmesi halinde miktarı veya cinsi farklı çıkan eşyanın beyan edilen FOB kıymetinin üçte biri oranında para cezası verileceğinin hükme bağlandığı, aynı Kanunun 27/2. maddesinde, "Gümrük komisyonlarınca verilen kararlara tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde sulh ceza mahkemelerine itiraz olunabileceği" hükmünün yer aldığı, dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirkete 4926 sayılı Kaçakçılık Kanunu uyarınca İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü nezdinde oluşturulan Gümrük Komisyonu'nun 13.3.2006 tarih ve 2005/101 sayılı işlemi ile 31.123 TL para cezası verildiği, bu para cezasının iptali istemiyle açılan davada, Kadıköy 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 25.12.2006 tarih ve E:2006/341, K:2006/570 sayılı kararı ile davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar verildiği, bunun üzerine bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı, fiilin işlendiği ve dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan ve yukarıda açıklanan mevzuat gereği Gümrük Komisyonlarınca verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde sulh ceza mahkemelerine itiraz olunabileceğinin belirtildiği, davacı şirkete, 4926 sayılı Kaçakçılık Kanunu uyarınca İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü nezdinde oluşturulan Gümrük Komisyonu'nun 13.3.2006 tarih ve 2005/101 sayılı işlemi ile verilen 31.123 TL para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümü yukarıda aktarılan yasa kuralları uyarınca adli yargı yerlerine ait olduğundan, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli merciin belirlenmesi için dava dosyasının ve idari yazışmayla temin edilen Kadıköy 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin E:2006/341 sayılı dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Ramazan TUNÇ, Sıddık YILDIZ, Ayper GÖKTUNA, Muhittin KARATOPRAK ve Sedat ÇELENLİOĞLU'nun katılımlarıyla yapılan 1.11.2010 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…

…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk

Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" ve 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 - 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Kadıköy 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nde, Gümrük Komisyonunun 2005/100 sayılı kararı ile verilen para cezasına karşı itirazda bulunulduğu; İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nde ise, Gümrük Komisyonunun 2005/101 sayılı kararı ile verilen para cezasının kaldırılması istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, Kadıköy 3. Sulh Ceza Mahkemesi ile İstanbul 3. İdare Mahkemesi kararlarının aynı konuya ilişkin olduğundan söz edilemez.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 1.11.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.